

ÅTGÄRDS- OCH AKTIVITETSPLAN OCH FÖRDELNING AV MEDEL INOM FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE 2020

1. ÅTGÄRDS- OCH AKTIVITETSPLAN

Målet med aktivitetsplanen är att skapa en struktur som ger förutsättningar för ett långsiktigt och strukturerat arbete med sverigefinska minoriteten, för att säkerställa att lagen följs, för att ge sverigefinska minoriteten i kommunen möjlighet till deltagande och inflytande i frågor som berör dem, samt för att skydda och främja det finska språket och kulturen.

Enligt minoritetslagen ska barnens och ungdomarnas möjlighet att utveckla och behålla en kulturell identitet samt språk särskilt främjas.

Aktivitetsplanen är framtagen i samråd med sverigefinska minoriteten under 2018 och 2019.

1.1. INFORMATIONSSINSATSER OCH KONTAKT MED KOMMUNEN

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN SKA

- informera sverigefinska minoriteten i kommunen om deras rättigheter och kommunens ansvar
- ge service på finska såväl muntligt som skriftligt på bestämda tider och platser via Järfälla servicecenter.
- ge information om att Järfälla är ett finskt förvaltningsområde

1.2. FÖRSKOLA OCH SKOLA

BARN- OCH UNGDOMSFÖRVALTNINGEN SKA

- erbjuda förskola helt eller till väsentlig del på finska med fokus på aktiv tvåspråkighet. Alla barn vars vårdnadshavare anser sig tillhöra den sverigefinska minoriteten är välkomna att söka.
- informera om möjlighet till tvåspråkig förskola redan i barnvårdscentralen
- bedriva aktiv information om modersmålsstöd i förskolan till sverigefinska föräldrar
- bedriva aktiv information om modersmålsundervisning i finska på grundskolan till sverigefinska föräldrar
- bemöta och utveckla språkkompetens i finska hos förskole- och skolpersonal samt vid önskemål och behov ordna revitaliseringskurser i finska
- upplysa om att finska är en merit när kommunen söker pedagoger till berörda verksamheter inom området
- översätta viktig information, blanketter och e-tjänster på hemsidan till finska

1.3. SKYDDA OCH FRÄMJA SPRÅK OCH KULTUR

KULTUR-, DEMOKRATI- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN SKA

- ordna *återkommande* aktiviteter för alla åldrar
Förslag till aktiviteter familjedagar, författaraftnar, sagoläsning, läsecirklar, konserter, föreläsningar, språkcaféer, tvåspråkig läxhjälp, danskurser, teaterföreställningar, bio, fester med teman, firande av högtider såsom självständighetsdagen, julen, midsommaren.
- erbjuda digitalt material såsom böcker, filmer, tidskrifter, tidningar
- erbjuda fler böcker, dvd, tidskrifter, tidningar på finska på bibliotek
- erbjuda sverigefinsk och finsk kultur i Järfälla både på finska och tvåspråkigt
- ordna revitaliseringskurser i finska för olika generationer
- engagera sverigefinska ungdomar som ungdomsambassadörer inom ramen för sommarjobb för att nå sverigefinska ungdomar och för att kartlägga deras behov
- upplysa om att finska är en merit när kommunen söker personal till berörda verksamheter inom området
- förvaltningen ska genom framtagna utbildningsfilmer/kompetensutveckling bidra till att kommunens anställda har kunskaper om och känner ansvar för minoriteternas rättigheter
- erbjuda möjligheten för finsktalande elever att praoa inom finskt förvaltningsområde
- hitta beröringspunkter och samarbetsformer med barnkonventionen och barnrättsarbetet inom kommunen, för att lyfta frågor rörande finskt förvaltningsområde i ordinarie dialoger

1.4. ÄLDREOMSORG

SOCIALFÖRVALTNINGEN SKA

- erbjuda äldreomsorg helt eller till en väsentlig del på finska för den som begär det och som har rätt till det
- upplysa om att finska är en merit när kommunen söker personal till berörda verksamheter inom området
- kartlägga om det finns ett utökat behov av dagverksamhet på finska
- bemöta och utveckla språkkompetens i finska hos personalen inom berörda verksamheter samt ordna revitaliseringskurser i finska
- erbjuda biståndshandläggning på finska
- erbjuda kulturella aktiviteter på finska inom berörda verksamheten (särskilt boende och dagverksamhet)
- se över behovet av översättning av informationsmaterial

Utöver ovannämnda aktiviteter kan samtliga ovan namngivna förvaltningar hantera behov som uppkommer efterhand i mån av kvarvarande medel fram till 31 december. Det är av vikt att även sådana beslut föregås av samråd med minoriteten.

1.5. ÖVRIGT

SAMORDNAREN ANSVARAR FÖR ATT I SAMARBETE MED RESPEKTIVE FÖRVALTNING

- verka för att det finns finsktalande kontaktpersoner inom berörda förvaltningar
- verka för kompetensutveckling
- utveckla interna strukturer och rutiner för arbetet med finskt förvaltningsområdet samt samarbete med andra berörda aktörer
- samordna och stötta kommunens insatser i arbetet med finskt förvaltningsområde
- samordna arbetet med Järfällas sverigefinska råd och de operativa samverkansgrupperna

2. SAMRÅD OCH INFLYTANDE

ÖPPNA SAMRÅD

Allmänna möten som är öppna för alla nationella minoriteter med olika teman minst två gånger/år. *Särskilt fokus på ungdomar och barn enligt minoritetslagen.* Öppna samrådsformer för unga utvecklas tillsammans med sverigefinska ungdomar under det kommande året. Både fysiska och digitala samråd kan förekomma.

JÄRFÄLLAS SVERIGEFINSKA RÅD

Det fortsatta arbetet med att instifta Järfällas sverigefinska råd fortsätter under 2020 genom instiftandet av ett interrimråd.

Samråden ska ske genom att kommunen för en strukturerad dialog med sverigefinnarna, i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i kommunens beslutsfattande. Barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem ska främjas, och formerna ska anpassas till deras förutsättningar.

En provisorisk strategisk samrådsgrupp, Järfällas sverigefinska interrimråd, instiftas i början av 2020. De sverigefinska representanterna samt tjänstepersonerna som ska sitta med i rådet utses i slutet av 2019 och de förtroendevalda väljs i början av 2020. Samrådsgruppen utses utifrån beslutet av långsiktig plan för arbetet inom finskt förvaltningsområde.

Järfällas sverigefinska interrimråd består av följande representanter:

- Fyra till fem representanter för den sverigefinska minoriteten, varav minst en ska vara en ungdomsrepresentant och en pensionärsrepresentant. Pensionärsrepresentanten utses från Järfällan Varttuneet. Kommunens sverigefinska föreningar har rätt att utse var sin representant till rådet. Idag finns det en förening, Järfällan Varttuneet. Representanterna från den sverigefinska minoriteten väljs av årliga öppna samråd där alla som identifierar sig som sverigefinnare kan delta.
- Tre förtroendevalda som hämtas från kultur-, demokrati- och fritidsnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt från äldrenämnden. De politiska representanterna utnämns av respektive nämnd.
- Tre förvaltningsrepresentanter som är tjänstepersoner som ansvarar för frågor som berör den sverigefinska minoriteten.

Rådets arbete leds av den förtroendevalda som utsetts av kultur-, demokrati- och fritidsnämnden.

Rådets uppgifter

- Arena för samråd mellan kommunen och den sverigefinska gruppen
- Kommunens rådgivande organ i frågor som berör det finska förvaltningsområdet
- Följer upp kommunens anpassning till det finska förvaltningsområdet
- Ta fram arbetsformer för hur rådet ska fungera i framtiden

Interimrådet väljs på ett års mandat i slutet av 2019 och i början av 2020.

Järfällas sverigefinska interrimråd har **minst 4 möten/år**. Mötena ska företrädesvis hållas under vanlig kontorstid. Mötesarvode är desamma som i kommunens andra råd. Mötesarvodena betalas ur statsbidrag för finskt förvaltningsområde.

SAMORDNARE

En tvåspråkig samordnare är anställd vid kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen. Förutom finskt förvaltningsområde ingår samordning för nationella minoriteter i tjänsten. Samordnarens uppdrag är att handlägga ärenden och stödja arbete inom finskt förvaltningsområde inom de fyra berörda förvaltningarna (20 % av heltid per förvaltning) och i dialog med minoriteten. Resterande tid (20 %) ska användas till samordning, samrådsarbete och rapportering.

OPERATIVA SAMVERKANSGRUPPER

Samverkansgrupp förskola/skola: samordnare finskt förvaltningsområde, två representanter från barn- och ungdomsförvaltningen, tre till fyra representanter för sverigefinska minoriteten

Samverkansgrupp äldreomsorg: samordnare finskt förvaltningsområde, två representanter från socialförvaltningen, tre till fyra representanter för sverigefinska minoriteten varav en representant för föreningen Järfälla Varttuneet.

Samverkansgrupp kultur och språk: samordnare finskt förvaltningsområde, två representanter från kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen, tre till fyra representanter för sverigefinska minoriteten.

Under interim året väljs de sverigefinska representanterna av Järfällas sverigefinska interrimråd. Ordförande i samverkansgrupperna som är en representant för sverigefinska minoriteten sitter även i Järfälla sverigefinska råd.

Respektive samverkansgrupp ska träffas två till fyra gånger under året för att initiera och planera aktiviteter som främjar det finska språket och kulturen.

TVÅSPRÅKIGA KONTAKTPERSONER

Kommunen kontaktas via servicecenter. Via servicecenter kan kommunens sverigefinnar få kontakt med tvåspråkiga medarbetare som finns inom respektive förvaltning. Vid behov ska sverigefinnar också få tillgång till tolkning på finska.

3. MÅL OCH RIKTLINJER FÖR KOMMUNENS MINORITETSPOLITISKA ARBETE

De nuvarande riktlinjerna för nationella minoriteters rättigheter i Järfälla kommun (KDN 2018/66) som antogs Kommunstyrelsen i juni 2018 bör uppdateras för att uppfylla kraven i lagen om nationella minoriteter som reviderats från den 1 januari 2019, då minoriteternas rättigheter och skyldigheter stärks ytterligare. Lagen innebär att kommuner ska informera de nationella minoriteterna om deras minoritetsrättigheter. Vidare ska kommuner samråda genom strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i frågor som berör dem. Kommuner ska främja barns och ungas inflytande. Därutöver ska kommuner genom aktiva åtgärder och handlingar främja och stödja nationella minoritetsspråkens och kulturens fortlevnad. Kommuner ska ta fram mål och riktlinjer i det minoritetspolitiska arbetet och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen. Lagen innehåller också skärpta bestämmelser för kommuner som ingår i förvaltningsområdet för finska som Järfälla kommun gör sedan år 2019.

4. ÖVRIGA PRIORITERADE INSATSER

- Webbutbildning om lagen till alla kommunanställda
- Kompetenshöjande utbildningsinsatser för kommunanställda
- Språkinventering och revitaliseringskurser i finska för kommunanställda
- Särskilt fokus på att nå sverigefinska barn, ungdomar och unga vuxna
- Samarbete med andra förvaltningskommuner, föreningar och intressenter

5. STATS BIDRAG FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE 2019

Summan uppgår till 990 000 kr per år i nuläget. Fördelning av statsbidraget sker mellan de nämnder som har verksamhet och berörs av området finskt förvaltningsområde.

Statsbidraget ska användas till merkostnader som uppstår i implementering av finskt förvaltningsområde.

FÖRDELNING AV STATS BIDRAG FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE 2019

Nämnd	Totalt kronor
Kommunstyrelsen: kommunikationsinsatser och service på finska	50 000
Barn- och ungdomsnämnden: fortbildnings- och kommunikationsinsatser, projektbidrag	100 000
Äldrenämnden: fortbildnings- och kommunikationsinsatser, digitala verktyg, kartläggning av behov, projektbidrag, aktiviteter och evenemang för äldre och pensionärer	100 000
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden: Samordnare med statsbidrag för finskt förvaltningsområde: samordning och processledning finskt förvaltningsområde inom de berörda förvaltningarna	615 000
Bibliotek: författarprogram, sagostunder för barn, kulturella och språkfrämjande	

insatser, projektbidrag	35 000
Järfälla Kultur: Kulturella aktiviteter, projektbidrag	35 000
Samrådsförande inklusive mötesarvoden	55 000
Totalt	990 000

För användande av medlen ska samråd med representanter för minoriteten ske kontinuerligt via Järfällas sverigefinska råd. Respektive samverkansgrupp ska två till fyra gånger under året planera och initiera aktiviteter som främjar det finska språket och kulturen och som kommit från minoriteten. En ansökningsmall för projektbidrag tas fram.

Åtgärder och aktiviteter utgår från de prioriteringar som minoriteten önskar och ser behov av och som är förenligt med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Stöd ges normalt inte till utlandsresor eller övernattningar.

De berörda nämnderna ska tillföras medel från statsbidraget enligt ovan och i enlighet med gällande aktivitetsplan.

Förvaltningarna ska till kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen rapportera vad som gjorts och hur medlen använts vid del- och helårsbokslut. Kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen sammanställer och åiterrapporterar därefter till kommunen och till uppföljande myndighet Länsstyrelsen i Stockholms län.